

Türkiye-Litvanya Eğitim Sistemlerine Karşılaştırmalı Genel Bir Bakış

A Comparative Overview about Turkey-Lithuania Education Systems

Uğur AKBABA

Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, İlköğretim Matematik A.B.D., Kars
e-posta:ugurakbaba@hotmail.com

Özet

Günümüzde uluslar arası öğrenci ve öğretim elemanı değişim programları oldukça aktif bir şekilde işletilmektedir. Bu kapsamda son yıllarda Litvanya ile Türkiye arasında özellikle eğitim-öğretim alanında oldukça yoğun ilişkiler mevcuttur. Dolayısıyla iki ülkenin eğitim sistemlerinin karşılaştırılması öğrenci-öğretim elemanı hareketliliği ve eğitim sisteminin bilinirliği açısından yararlı olacaktır. Bu makalenin amacı iki ülkenin eğitim sistemlerini genel bir bakış açısı ile karşılaştırmaktır. Yapılan incelemeler sonucunda iki ülke arasında genel anlamda benzerlikler olduğu, bunun yanında özellikle mesleki eğitim açısından önemli farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Yine zorunlu eğitim ve eğitim kademeleri arası geçişler açısından önemli farklılıklar mevcuttur. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Programme for International Student Assessment) (PISA) sonuçlarına göre Litvanya’da bu sınava katılan öğrencilerin Türkiye’dekilere oranla daha yüksek puanlar aldıkları gözlemlenmiştir. Fakat alınan derecelerin özellikle okuma becerileri alanında birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir. İki ülkenin genel başarı durumları Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Cooperation and Development) (OECD) ülkelerinin ortalamasının altındadır.

Anahtar kelimeler: Litvanya Eğitim Sistemi, Türk Eğitim Sistemi, Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi, Uluslar arası Eğitim Hareketliliği

Abstract

Today, international student and teaching staff exchange programs are run in a very active way. In this context between Turkey and Lithuania in recent years, especially in the field of education, there is very intense relationship. Therefore, making a comparison of these countries' educational systems would be useful. The purpose of this article is to compare two countries' education systems with an overall perspective. As a result of the investigation it has been observed that there are some similarities between two countries in terms of general education system. As well as vocational training, compulsory education and transition between training systems are very different in two countries. According to the PISA results, Lithuania has received higher scores but two countries' scores are very close to each other and the overall successes of two countries are located below the OECD average.

Key words: Lithuanian Education System, Turkish Education System, Comparative Education System, International Exchange.

GİRİŞ

Bugünlerde uluslararası eğitim, yüksek öğretimde olduğu gibi tüm eğitim kademelerinin en önemli parçalarından biri haline gelmiştir (Dede ve Stewart 2013). Günümüzde eğitim ve bilimde küreselleşme özellikle Avrupa Birliği'nin (AB) uyguladığı Erasmus, Socrates, Leonardo da Vinci, Youth gibi çeşitli uluslararası programlar tarafından teşvik edilmektedir. Eğitim ve bilimdeki küreselleşme, Litvanya'daki eğitim kurumlarında eski eğitim yaklaşımlarını yenilemek için önemli fırsatlar sunmaktadır. (Balkevičius, Mažeikienė ve Švedienė, 2013). AB ülkeleri arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişim programları aktif olarak yürütülmektedir. Bunlar arasında en yaygın olarak kullanılan Erasmus programıdır. Bu program öğrenci değişimi, öğretim üyesi değişimi, yoğunlaştırılmış dil kursu, program geliştirme gibi birçok faaliyeti içermektedir. 33 ülkeden 4000 den fazla yüksek öğretim kurumu bu programın paydaşdır. Yaklaşık 2,2 milyon öğrenci bu programa katılmıştır. (Dökü, 2013). Buradan da anlaşılacağı üzere Erasmus Avrupa çapında çok büyük bir değişim organizasyonu ifade etmektedir. Türkiye 1 Nisan 2004 den beri programın paydaşdır. Bu kapsamda birçok ülke ile ilişkisi bulunmakta ve değişim programlarına aktif olarak katılmaktadır. Türkiye birçok AB ülkesi ile olduğu gibi Litvanya ile de değişim programları gerçekleştirmektedir. 2011-2012 eğitim öğretim döneminde Türkiye'den Litvanya'ya giden Erasmus öğrenci sayısı 3417 Litvanya'dan ülkemize gelen öğrenci sayısı 1540 dır (T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Türk Ulusal Ajansı 2010-2011). Ülkemize gelen toplam Erasmus öğrenci sayısı 4320, öğretim üyesi sayısı 1645 Türkiye'den giden toplam Erasmus öğrenci sayısı 10065 öğretim üyesi sayısı 2166 olarak belirtilmiştir. (Yağcı,

Çetin ve Turhan, 2013). Litvanya'ya giden toplam öğretim üyesi sayısı 1247 dir (A Statistical Overview of the ERASMUS Programme in 2011-12). Bu ilişki kapsamında iki ülkenin eğitim sistemlerinin karşılaştırılması yararlı olacaktır.

Çeşitli ülkelerin eğitim sistemlerinin karşılaştırılması konusunda yapılan birçok çalışma vardır. Erkan (2013); Türkiye ile Portekiz Eğitim sistemini TIMSS sonuçlarını esas alarak karşılaştırmıştır. Bazı Asya ülkelerinin (Çin, Kore, Japonya, Singapur vs.) çok iyi sonuçlar alması üzerinde durmuştur. Balım (2010); Türkiye-Singapur fen eğitim sistemi üzerinde durmuş ve iki ülkenin de müfredatının çağdaş yaklaşımları esas almalarına rağmen fen eğitim seviyelerinin uluslar arası seviyenin altında olduğunu vurgulamıştır. Karacaoğlu (2012); İngiliz Eğitim Sisteminin Türk Eğitim Sistemine kıyasla daha esnek, daha fazla bireyselleştirilmiş bir eğitim hizmeti sunmaya yönelmiş olduğunu ifade etmiştir. Çetin (2012); Fransa, Finlandiya, Danimarka ve Türkiye'deki mesleki eğitimin finansmanını ele almıştır. Sonuçta diğer ülkelerin mesleki eğitime ayırdığı payın Türkiye'den çok daha fazla olduğunu ifade etmiştir. Ulaş (2010); Finlandiya ve Türkiye'nin fizik müfredatlarını incelemiş ve Finlandiya'nın PISA'daki başarısının çok modern bir müfredata dayandığı sonucuna ulaşmıştır. Gürkan (2012); Türkiye-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve İngiltere'nin eğitim denetimi sistemlerini karşılaştırmıştır. İngiltere'de eğitim denetiminin bakanlıktan bağımsız bir kurum olan Eğitimde Standartlar Ofisi adlı kurum tarafından düzenli bir döngü içerisinde yapılırken Türk Eğitim Sisteminde denetimin bakanlık bünyesinde var olan teftiş birimi tarafından yapıldığını belirtilmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ise İngiltere benzeri bir kurum olan Milli Eğitim Teftiş birimi tarafından yapıldığını dile getirmiştir. Genç (2011); Türkiye ve Hollanda'daki din eğitimi karşılaştırmış ve Türkiye'deki din eğitiminin Hollanda'ya göre daha merkezîyetçi olduğunu ifade etmiştir. Pamela (2011); Türk ve Amerikalı öğretmenlerin ahlak ve ahlak eğitimi konusundaki görüşlerini karşılaştırmış bu çalışmanın sonucunda Türk öğretmenlerin Türk devletinin sürdürülebilirliği açısından toplumsal ve küresel ahlaki değerler üzerinde durduklarını buna karşılık Amerikalı öğretmenlerin ise küresel değerlerden ziyade kültürel görelilik bağlamında ahlak ve ahlak eğitime baktıklarını vurgulamıştır. Emamipour (2010); sadece Farsça ve hem Türkçe, hem Farsça konuşan orta öğretim öğrencilerinin öğrenme stillerini karşılaştırmıştır. Çalışma sonucunda iki grup arasında öğrenme stilleri açısından önemli farklılıklar olduğunu belirtmiştir. Sezgisel ve görsel öğrenme stilleri açısından tek dilli öğrencilerin daha iyi olduğu buna karşılık ise hassas ve sözel öğrenme stillerinde iki dil kullanan öğrenciler tarafından daha iyi kullanıldığı gözlemlenmiştir. Litvanya-Türkiye eğitim sistemleri üzerinde karşılaştırmalı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı Litvanya eğitim sistemini derinlemesine bir incelemesini yapmak değil iki ülke eğitim sistemlerinin yapısı hakkında genel bir bakış açısı vermek ve iki ülkenin PISA gibi sınavlardaki başarısını karşılaştırmaktır.

Litvanya Eğitim Sistemi

Şekil 1. Litvanya Siyasi Haritası (http://www.loadtr.com/388446-litvanya_haritas%C4%B1.htm)

Litvanya, resmi olarak Litvanya Cumhuriyeti, Kuzey Avrupa'da bulunan üç Baltık devletinden birdir. Ülkede yerleşim daha çok Baltık Denizi boyunca yoğunlaşmıştır. Kuzeyden Letonya, güneydoğudan Belarus ve Polonya batı tarafından ise Rusya egemenliğindeki Kaliningrad ile komşudur. İsveç ile deniz aşırı komşuluğu vardır. Ülke nüfusu yaklaşık üç buçuk milyondur. En büyük kenti Başkent olan Vilnius'dur. Litvanya [Doğu Avrupa](#) da bulunur ve 53 ve 57 kuzey paralelleri ve 21-27 doğu meridyenleri arasındadır. Ülkenin sahil şeridi 61 mil uzunluğundadır. Ülkenin [Baltık Denizi](#)'nde olan sahilinin uzunluğu 24 mildir. [Kuronya Uzantısı](#) sayılmazsa, Litvanya; Baltık ülkeleri arasında, Baltık Denizi'ne en az sınırı bulunan ülkedir. Litvanya'nın iklimi, deniz (ılıman) ve

oransal olarak hafif [karasal iklim](#) arasındadır. Litvanya 18 Eylül 1991'de [Birleşmiş Milletler](#)'e üye olmuştur. Bazı uluslar arası örgütlere katılmış ve uluslar arası antlaşmalara imza atmıştır. Güvenlik alanında [Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı](#) ve [NATO](#)'ya üye olan Litvanya, siyasi olarak [Avrupa Konseyi](#) ve [Avrupa Birliği](#)'ne üye olmuştur. 31 Mayıs 2001'de ise [Dünya Ticaret Örgütü](#)'ne katılmaya hak kazanmıştır. Litvanya ayrıca, [OECD](#) ve batılı örgütlere üye olmak istemektedir. Litvanya'da yerleşim [Neolitik](#) dönemde başlamıştır. Litvanya topraklarında etnik gruplar arasında büyük değişimler olmamıştır (Česnys, 1991). 2009 tahminlerine göre nüfusun yaş yapısı ortalamaları şöyledir: nüfusun %14,2'si 0–14 yaş arasında, (erkek 258.423/kadın 245.115); %69,6'sı 15–64 yaş arasında: (erkek 1.214.743/kadın 1.261.413); %16,2'si 65 yaş ve üstü: (erkek 198.714/kadın 376.771). Ülkedeki yaş ortalaması 39,3 yıldır (erkeklerde: 36,8, kadınlarda: 41,9). Ülkenin bugünkü nüfusu 3.349.900 kadardır; bu nüfusun %84'ü etnik olarak Litvan'dır ve ülkede resmî dil olarak [Litvanca](#) kullanılmaktadır. Ülkede oldukça büyük azınlıklar vardır: [Lehler](#) (%6,1), [Ruslar](#) (%4,9) ve [Belaruslular](#) (%1,1).

Litvanya'da yaşayan [Türk kökenli azınlıklar](#) sayıları çok az olmakla beraber [Karay Türkleri](#) ve [Tatarlardır](#). Tatarların çoğu başkent Vilnius'a 40 km. uzaktaki "Kırk Tatarlar" (Keturiasdesimt Totoriu) isimli köyde yaşamaktadır. Tatar Türklerinin nüfusu yaklaşık 5000-6000 kadardır. Karay Türkleri ise [Museviliği](#) benimsemiş bir topluluktur. Kökenleri [Hazar Kağanlığı](#)'na dayanmaktadır. Günümüzde Karaylar daha çok ülkenin eski başkenti "Trakai" ve çevresinde yerleşmiştir. (Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania).

Genel anlamda Litvanya eğitilmiş bir nüfusa sahiptir. 15 ile 39 yaş arasındaki tüm nüfus temel eğitimlerini tamamlamış durumdadır. 1991 yılında ülke Sovyetler Birliğinden ayrılmıştır. Sovyetler Birliği döneminde Litvanya Kültür Bakanlığı en çok orta ve yüksek öğretim açısından eleştirilmiştir İki dünya savaşı arasında ilk-orta ve yüksek eğitim sisteminde gelişmeler olmuştur. Sovyetler Birliği döneminde ise yetişkin eğitimi oldukça yaygınlaşmıştır. Bu dönem boyunca klasik Sovyet okul sistemi uygulanmıştır. Sovyetler Birliğinden sonra eğitim sisteminde ciddi bir değişim yaşanmıştır. Bugün Litvanya eğitim sistemi kendi kültürüne ve tarihine dayanan yeni bir ideoloji üzerine kurulmuştur. Fakat sistem hala klasik Sovyet okul sisteminin bazı izlerini taşımaktadır. (Clark, ve Praneviciute, 2008).

1992 yılında yapılan anayasaya göre 7-16 yaş arası eğitim her düzeyde zorunlu ve ücretsizdir. Üç okul tipi mevcuttur; 1-4. sınıfları kapsayan devre ilköğretim, 5-9. sınıfları kapsayan devre temel eğitim 10-12. sınıflar kapsayan devre ise orta öğretim olarak nitelendirilmiştir. Bu üç aşamada toplam 2000 okul mevcuttur. Ailelerin istekleri doğrultusunda okulöncesi eğitim de bulunmaktadır. Okullar bütün köy, kasaba ve şehirlere yayılmış durumdadır. Öğrenciler genellikle ilk ve orta öğretimi kapsayan dönemde devlet okullarına devam etmektedirler. Öğrenciler bu okullarda kendi derslerinin dışında çeşitli sanat ve müzik kurslarına katılma imkânına sahiptirler. 12. Sınıftan sonra öğrenciler meslek okullarına ve üniversitelere yönelmektedirler. Belli bir kısmı ise poli-teknik enstitülerine devam etmektedirler. Sovyetler Birliğinin dağılmasının ardından öğrencilerin %67 si devlet okullarında din derslerine katılmaktadırlar. Din derslerinin yanında öğrenciler tarih, matematik, bilim, ahlak, edebiyat dersleri almaktadırlar. Yabancı dil eğitimi, İngilizce, Almanca, Rusça, Fransızca ve Latince'yi içerir. Yabancı dil eğitimi 5. sınıfta başlar ve ağırlıklı olarak İngilizce öğretilir. Son zamanlarda öğretmenler yaz çalışma atölyelerine katılmaktadırlar ve yeni öğretim teknikleri ve yeni konular öğrenmektedirler. Bu nedenle öğretmenler öğrencilerine Rus edebiyatı, Rus dili gibi değişik ders seçme imkânı sunabilmektedirler (Kudirka 1991). Son yıllarda özellikle öğretmen kalitesini ve yeterliğini artırmak için Litvanya Milli Eğitim bakanlığı 2010 yılından beri bazı modeller geliştirmektedirler. Bu modellerden biri Merkezizyetçiliğe ve standardizasyona dayalı modeldir. öğretmen bu modelde merkez tarafından organize edilmiş bir sistemin üyesidir. Merkez tarafından hizmet içi eğitimlere alınarak seviyesi ve deneyimi yükseltilir. Diğeri ise daha liberal olan âdemimerkezizyetçi modeldir. Bu modelde öğretmen kendi kişisel gelişimini sağlar ve çalıştığı okul buna destek olur. Bilgi alış verişinde bulunurlar (Nefas, 2013). Barkauskaitė, Žygaitienė, ve Miškinienė, (2013), Litvanya'da genel eğitim veren okulların kalitesini etkileyen faktörleri incelemiştir. Okulların kalitesinin öğretmenler, aileler, öğrenciler ve okul yöneticileri, eğitim organizasyonu, uygulanan öğretim metotları, planlama aktiviteleri ve takım tabanlı eğitim-öğretime bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Buradan da anlaşılacağı üzere son yıllarda Litvanya'da takım çalışmaları eğitimde oldukça popülerdir.

Akademik yıl 10 ay olup eylül-temmuz aralığını kapsar. 1 Temmuz - 1 Eylül aralığı yaz tatilidir. Temel eğitim dili Litvancadır. Etnik azınlıklar kendi özel okullarını açabilirler fakat bu okullarda eğitim öğretim dili Litvancadır. Litvan dili ve edebiyatı tüm azınlık okullarında öncelikle öğretilmek zorundadır (EuroEducation Net 1996). Litvanya eğitim sisteminin temel hedefleri şunlardır. (<http://www.euroeducation.net/prof/lithuaco.htm>)

1. Bireylerin zihinsel ve fiziksel yeteneklerini geliştirmek, bireyin kişilik ve zekâ gelişimini sağlamak, ahlaki ve sağlıklı bir yaşam için gerekli alt yapıyı kazandırmak,
2. Öğrencilere genel ve mesleki eğitim imkânı sunmak, bunun için gerekli olan bilimsel ve kültürel altyapıyı kazandırmak,
3. Bireylere kendi eğitimlerini devam ettirebilmeleri için gerekli imkânları sağlamak,

4. Bireylere yurttaşlık görev duygusu aşılacak, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik hayata katılımını sağlamak bunun yanında aile, millet toplum ve devlet kavramlarını kazandırarak vatan sevgisini öğretmek eğitim sisteminin temel hedefleridir.

Litvanya Eğitim sisteminin temel şeması şekil 2’de gösterilmektedir.

Zorunlu eğitim	20+	Meslek Lisesi (Evre III)	Meslek Lisesi (Evre VI)	Akademik Olmayan Yüksek Eğitim (Kolej)	Akademik Yüksek Eğitim (Üniversite)	Akademik Yüksek Eğitim			
	19						Meslek lisesi (Evre II)	Orta Öğretim	Spor Lisesi
	18								
	17	Lise	Meslek Lisesi (Evre I)	Ortaokul					
	16								
	15								
	14								
	13	İlköğretim	Okul Öncesi Eğitim						
	12								
	11								
	10								
	9	Okul Öncesi Eğitim							
	8								
	7								
	6								
	5	Okul Öncesi Eğitim							
	4								
	3								
	Yaş								

(http://www.fit-for-europe.info/webcom/show_page_ffee.php?wc_c=16127&wc_id=1)

Şekil 2.Litvanya Eğitim sisteminin temel şeması

Okul Öncesi Eğitim; Litvanya’da okul öncesi eğitim; anaokullarında, kreşlerde ve ilköğretim okulları bünyesinde bulunan ana sınıflarında uzman öğretmenler tarafından uygulanmaktadır. Okul öncesi eğitim-öğretim gönüllüdür.

İlk ve Alt Orta Eğitim; Bu aşama 6-7 yaşında başlar ve 10 yıllık bir dönemi kapsar. 4 yıllık ilköğretimi 6 yıllık temel eğitim izler. Bu aşamanın sonunda final sınavları yapılır. Final sınavında başarılı olan öğrenciler temel eğitim sertifikası alır. Bu Almanya’daki ortaokul bitirme sertifikasına eşdeğerdir.

Üst Orta Eğitim; Temel eğitimi tamamladıktan sonra 2 yıllık lise eğitimi alınabilir. Aynı zamanda 8. Sınıftan sonrada lise eğitimine geçiş mümkündür. Bu eğitim 12. Sınıfa kadar devam eder. 11. ve 12. Sınıfta öğrencilere kendi yetenekleri ve hedefleri doğrultusunda alan seçme imkânı verilir.

Mesleki Eğitim ve Öğretim; 14 yaşından itibaren öğrenciler meslek okullarında mesleki eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilirler. Eğitim teorik ve pratik bilgi aktarımını kapsar. Dört tip mesleki eğitim programı mevcuttur.

1. *Tip Mesleki Eğitim Programı*; 14 yaşını doldurmuş ve herhangi bir mesleki eğitim ve öğretim sertifikası almamış öğrenciler içindir. 1 tip eğitim paketi aynı zamanda ortaokul bitirme sertifikası kazanma fırsatı sunar.

2. *Tip Mesleki Eğitim Paketi*; Temel eğitim sertifikası almış olan öğrenciler için 3 yıllık bir mesleki eğitim öğretim paketidir. Bu eğitimi alan öğrenciler mesleki yeterlilik kazanırlar ve vasıflı işçi olarak adlandırılırlar.

3. *Tip Mesleki Eğitim Paketi*; Lise eğitimini tamamlayan öğrenciler için 1 ya da 2 yıllık bir mesleki eğitim paketidir.

4. *Tip Mesleki Eğitim Paketi*; Yine lise mezunları için 3-4 yıllık bir eğitimdir. Bu tip eğitim yüksek öğrenim ve mesleki yeterliliği kapsar. Bazı modüller lisans seviyesine karşılık gelir ve bu modülde elde edilen krediler bir sonraki yüksek öğretim çalışmalarına transfer edilir. Litvanyalı gençler için mesleki eğitim ve öğretim çok popüler olmamasına rağmen yine bu eğitim mevcut iş gücü piyasası için öğrencilere sınırlı bilgi ve beceri vermektedir. Birçok genç özel sektör ve serbest meslek hakkında daha fazla bilgi edinmek istemektedir.

Yüksek Öğretim; Litvanya’da akademik ve akademik olmayan yüksek öğretim kurumları vardır. Akademik kurumlar üniversiteler, akademik olmayanlar ise kolejlerdir. Öğrenciler lise bitirme sertifikalarındaki (yani lise diplomalarındaki) notlara göre yüksek öğretim kurumlarına giriş hakkı kazanır. Litvanya’da yüksek öğretim Avrupa kredi sistemine tabidir. Bir lisans derecesi edinimi için 4 yıl boyunca bir yüksek öğrenim programına devam edilmelidir. Üniversite eğitiminden sonra 2 yıllık pedagoji sertifikası gibi mesleki eğitim sertifikası alınabilir. Ya da yüksek lisans programlarına ardından doktora eğitimine devam edilebilir (<http://www.euroeducation.net/prof/lithuaco.htm>).

(<http://www.turkiyeharitasi.gen.tr/turkiye-siyasi-haritasi/>)

Şekil 3. Türkiye Siyasi Haritası

Türkiye cumhuriyeti kurulduktan sonra dünyadaki gelişmeleri yakalayabilmek için eğitim sistemi içerisinde büyük adımlar atılmıştır. Cumhuriyet kurulduktan sonra eğitim sisteminin oluşturulması döneminde yurt dışındaki araştırmalar incelenmiş farklı ülkelerin müfredatları araştırılmıştır. İrlanda, İngiltere, Kanada, Singapur ve Avustralya eğitim sistemleri analiz edilmiştir (Bahar, 2006). 1973 yılında onaylanan Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitim sistemi şekillenmiştir. Türk Milli Eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Örgün eğitim, okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarını içerir. Yaygın eğitim ise örgün eğitim dışında kalan tüm eğitim faaliyetleri kapsar. Yüksek öğretim dışında kalan örgün ve yaygın eğitim faaliyetleri milli eğitim bakanlığı tarafından düzenlenir ve yürütülür. Milli eğitim bakanlığı müfredat hazırlama, eğitim kurumları arasında koordinasyon sağlama, eğitim binaları inşa etme gibi hizmetlerden sorumludur. Eğitim kurumlarının denetimi hem yerel hem de merkezi olarak gerçekleşmektedir. Yüksek öğretim kurumları ise eğitim ve araştırma konularında özerkliğe sahiptir. Fakat yüksek öğretim kurumları yüksek öğretim kurumu (YÖK) olarak adlandırılan kuruma yıllık faaliyet planları sunmak zorundadırlar. Türk eğitim sisteminin basamaklandırılması Şekil 4’de yer almaktadır. Şekilde görüldüğü gibi okulöncesi eğitim 3-5 yaş arası çocukları kapsar ve zorunlu değildir. Ancak 2009-2010 eğitim öğretim yılında 32 ilde 5 yaş grubu için okul öncesi eğitim zorunlu olması amacıyla pilot uygulama başlatıldı. Okul öncesi eğitimin büyük bir kısmı devlet okullarında ücretsiz olarak verilirken özel okul öncesi eğitim kurumları da mevcuttur. Okul öncesi eğitimin önemini vurgulayan çalışmalar doğrultusunda Türkiye son yıllarda okul öncesi eğitimi zorunlu hale getirmek istemektedir. Türkiye’de zorunlu eğitim ilkökul, ortaokul ve lise olmak üzere 12 yılı kapsar ve devlet okullarında

ücretsizdir. Temel eğitim 6-14 yaş arası öğrenciler için 4 yıl ilkokul, 4 yıl ortaokul olmak üzere toplam 8 yıldır. İlköğretim devlet okullarında parasız olarak verilir. Aileler ücretlerini ödeyerek özel okul seçiminde özgürdürler. Orta öğretim, ilköğretimi tamamlamış öğrencilere genel, mesleki, spor ve sanat liselerinde 4 yıl süre ile verilmektedir. Yüksek öğrenim kurumları; üniversiteler, ileri teknoloji enstitüleri ve meslek okullarından oluşmaktadır. Üniversiteler bünyesinde bulunan meslek yüksek okulları tarafında 2 yıllık bir eğitim sonrasında ve mesleki yeterliliği ifade eden önlisans diploması verilir. Üniversite eğitiminin 1. aşaması olan lisans eğitimi 4 yılı kapsar. Veteriner ve diş hekimliği fakülteleri 5 yıllık, tıp fakültesi ise 6 yıllıktır. Üniversite eğitiminin 2. aşaması yüksek lisans iki yıl sürer üçüncü aşama olan doktora eğitimi 4 yıllık bir dönemi kapsar. Tıp, veteriner ve diş hekimliği fakültesi mezunları yüksek lisans yapmadan direkt doktora yapabilirler. (MEB Temel Kanunu; Kaplan, 1999; Çelen, 2011).

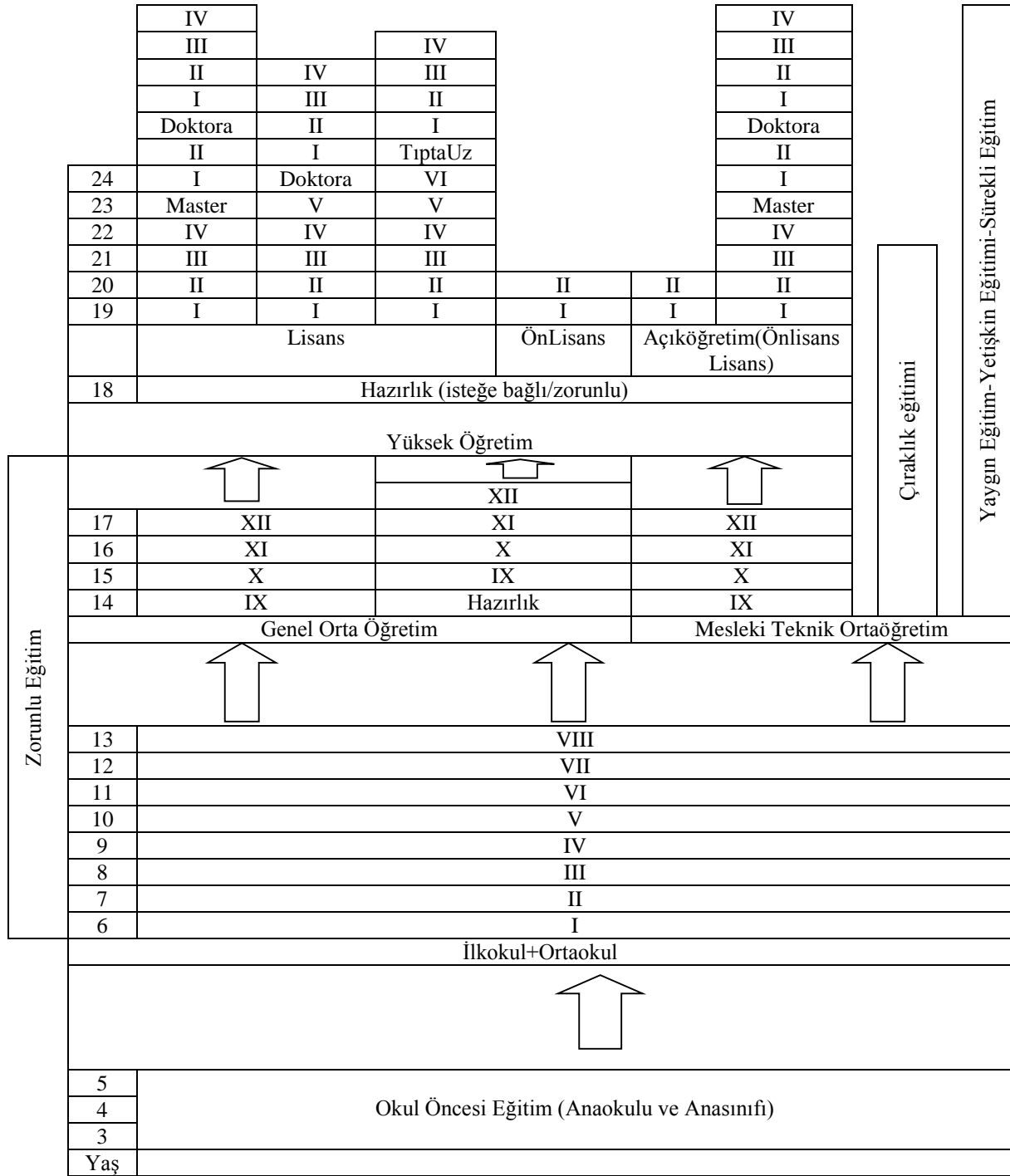
Türkiye’de eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. Merkezi bir anlayışa sahiptir. Milli Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatı, taşra ve yurt dışı teşkilatı eğitim öğretim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedirler. Eğitim hakkı T.C. Anayasası ile güvence altına alınmış; eğitim tür ve kademelerini ve işleyişe dönük esasları düzenleyen mevzuatla Türk Eğitim sisteminin bugünkü yapısını kurmuştur. Türk Millî Eğitim Sisteminin genel çerçevesi, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiştir.

Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları; Millî Eğitimin genel amacı bütün bireyleri;

1. Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır. Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiştir. Eğitim sisteminin yönetsel üst yapısını Milli Eğitim Bakanlığı oluşturur. Bakanlığa bağlı taşra ve yurtdışı örgütleri ise icraya dönük hizmetleri görür(http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html).

Şekil 4. Türk Eğitim sisteminin temel şeması (Şekil T. C. Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Örgün Eğitim Milli Eğitim İstatistikleri, T.C. Yüksek Öğretim Kurumu kaynakları incelenerek oluşturulmuştur.)

Türkiye ve Litvanya Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması

İki ülkenin eğitim sistemleri arasında farklılıklar bulunmasına rağmen genel anlamda benzerdir. İki ülkenin nüfus yoğunluğu, kültürel yapısı, tarihsel süreçleri ele alındığında farklılıkların olması beklenen bir sonuçtur. İki ülkede de değişik azınlıklar bulunmasına rağmen eğitim dili tektir. Azınlıklar kendi özel okullarını açabilirler. Okul öncesi eğitim her iki ülkede de zorunlu değildir. Fakat Türkiye’de 2005 yılından beri okul öncesi eğitimin zorunlu olması ile ilgili pilot çalışmalar yapılmaktadır. Okula başlama yaşı Litvanya’da ilkököl 1. sınıflar 7 (72 aylık) dir. Ülkemizde ile son dönemlerde okula başlama yaşı açısından belirsizlikler ve sıkıntılar yaşanmaktadır. 66-72 ay arasında belirsizlik mevcuttur. Özel Öğretim kurumlarının varlığına rağmen her iki ülkede de eğitim büyük oranda devlet tarafından finanse edilmekte ve desteklenmektedir. Zorunlu eğitim Türkiye’de 12 yıl iken Litvanya’da 9 yıldır. Türkiye’de zorunlu eğitimin 12 yıla çıkması ile beraber ilk ve orta öğretim düzeyindeki öğrencilerin ders

kitapları devlet tarafından karşılanmaktadır. Bugün itibarıyla Türkiye’de ilk ve orta öğretim seviyesinde 662 bin öğrenci özel okullarda öğrenim 16 milyon 905 bin 143 öğrenci devlet okullarında eğitim öğretim görmeye devam etmektedir (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Örgün Eğitim İstatistikleri 2013/2014). Şekil 3 ve Şekil 4’ den anlaşılacağı gibi Litvanya mesleki eğitim açısından daha fazla imkâna sahiptir. Türkiye’de ise mesleki eğitim alanında önemli sıkıntılar yaşanmaktadır. Orta ve Doğu Avrupa Ülkelerindeki işgücü nitelik düzeyi de Türkiye’den yüksektir. Bu durum Türkiye’nin nitelikli insan gücü yetiştirme konusunda ciddi problemlerle karşı karşıya olduğunu gözler önüne sermektedir (TİSK, 2004). Ülkemizde ileri teknoloji kullanılan işletmelerde işgücü sıkıntısı yaşanırken, geleneksel sahalarda işsizlikten yakınılması da bu savı desteklemektedir (Savaşır, 1999). Ülkemizde yaşanan en büyük sorun mesleki yönlendirme konusundadır. (Şahin, İ., Fındık, T; 2008) Türkiye’de ilköğretimin ikinci kademesinden itibaren mesleki yönlendirmenin yapıldığını fakat uygulamanın çokta geçerli olmadığını vurgulamıştır. Bu da mesleki eğitimde sorun oluşturmaktadır. Türkiye’de yüksek öğretim sadece akademik kurumlar tarafından yürütülmektedir. Litvanya’da ise akademik kurumların yanı sıra akademik olmayan kolejler yüksek öğretim hizmeti vermektedirler.

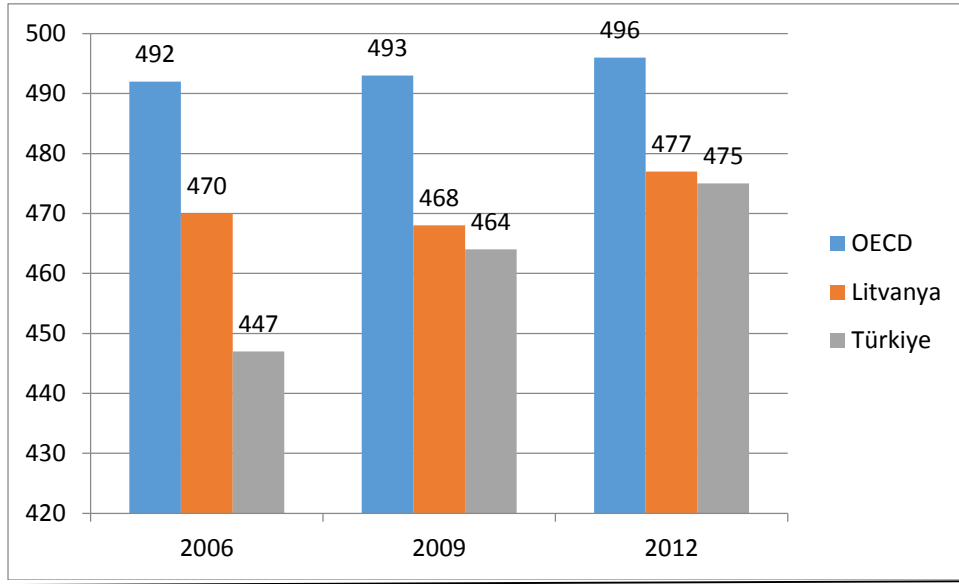
Litvanya ve Türkiye’nin PISA Sonuçlarının Karşılaştırılması

OECD’nin Uluslararası Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Programı (PISA), 15 yaş grubu öğrencilerinin temel okuma, fen bilimleri ve matematik becerilerini ölçmeyi amaçlayan bir değerlendirme programıdır. PISA, dünya ekonomisinin neredeyse yüzde 90’ını oluşturan OECD üyesi ülkeler ile üye olmayan ülkelerin katılımıyla 3 yılda bir gerçekleştirilmektedir. PISA projesi; okuma becerileri, matematik ve fen bilimleri konularında temel becerilere odaklanarak, zorunlu eğitimin sonunda öğrencilerin topluma tam olarak katılması için bu bilgi ve becerileri ne derece edindiklerini değerlendirmektedir. PISA sadece öğrencilerin öğrendiklerini tekrar kullanıp kullanmadığını değil, aynı zamanda öğrendiklerini kullanarak bilinmeyen hakkında tahminde bulunup bulunmadığını ve bilgilerini okul içerisinde ve okul dışı durumlarda uygulayıp uygulamadıklarını araştırmaktadır (PISA 2006 Uluslararası Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Programı Ulusal Ön Rapor (2007)).

PISA’nın temel özellikleri şöyle belirtilebilir: (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı PISA 2006 Ulusal Ön Raporu)

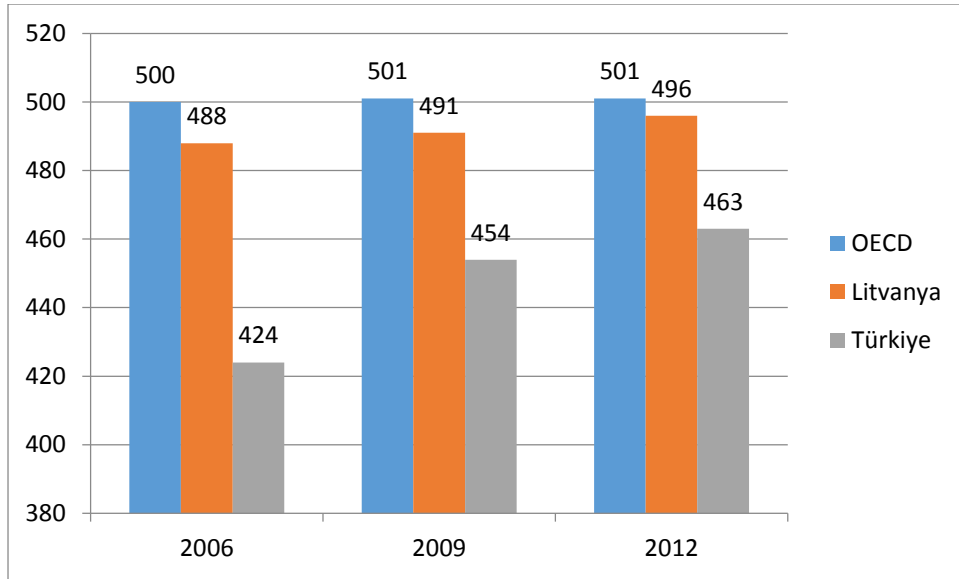
1. Politika yönlendirici özelliği, performans modellerindeki farklılıklara dikkat çekmek ve yüksek performans standartları olan okulların ve eğitim sistemlerinin özelliklerini belirlemek amacıyla öğrencilerin öğrenme çıktılarıyla ilgili veriler ile öğrencilere ait özellikler ve okul içinde ve okul dışında öğrencilerin öğrenmesini şekillendiren etmenler ile ilgili veriler arasında bir bağlantı oluşturur.
2. Yenilikçi “okuryazarlık” kavramı, öğrencilerin ana konu başlıklarında farklı durumlarda problemleri yorumlarken ve çözerken, bilgi ve becerilerini kullanma, analiz etme, mantıksal çıkarımlar yapma ve etkili iletişim kurma kapasiteleriyle ilgilidir.
3. PISA’nın yaşam boyu öğrenmeyle ilintisi; PISA projesi öğrencilerin öğretim programlarındaki yeterliklerinin değerlendirilmesi ile sınırlı olmamakla beraber, aynı zamanda bu projede öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonları, kendileri hakkında düşünceleri ve öğrenme stratejileri hakkında sorular da sorulmaktadır.
4. Düzenli olması, ülkelerin temel öğrenme hedeflerinin ne kadarına ulaştıklarını izlemelerine imkân tanır. Geniş coğrafi kapsamı ve iş birliğine dayalı yapısı bulunmasıdır. İki ülkenin genel eğitim sistemi karşılaştırılırken PISA sonuçlarına göre kıyaslama yapmakta yararlı olacaktır. Grafik 1,2 ve 3’de iki ülke ve OECD öğrencilerinin temel okuma, fen bilimleri ve matematik becerileriyle ilgili yıllara göre PISA sonuçları yer almaktadır.

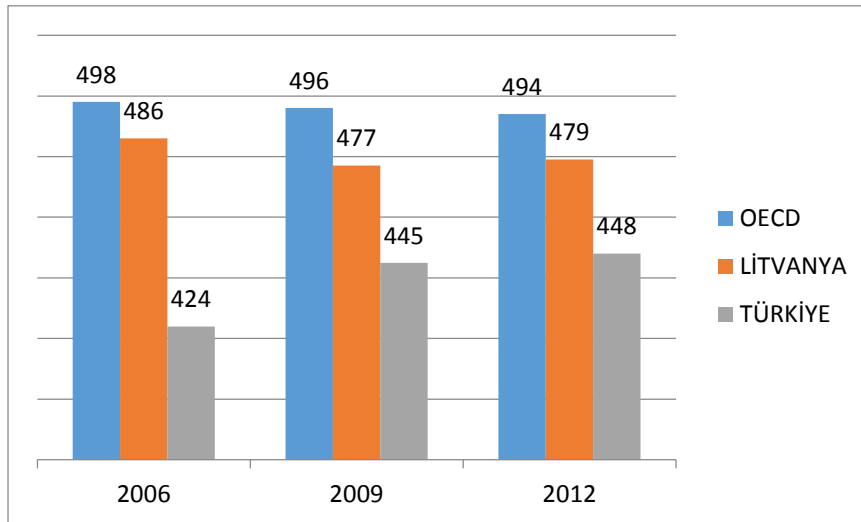
Grafik 1. Temel Okuma Becerileri İçin 2006, 2009 ve 2012 Yıllarına Ait PISA Sonuçları. (OECD; PISA 2006, PISA 2009 ve PISA 2012 raporlarından alınmıştır).

Grafik 1’de görüldüğü gibi Litvanya’nın aldığı puanlar her üç sınavda da Türkiye’den fazladır. Fakat Türkiye’nin puanlarında her sınavda bir yükselme gözlemlenmektedir. Özellikle 2012 yılında Litvanya ile aradaki fark kapanmıştır. Her iki ülkenin de ortalaması OECD ortalamasının altındadır.

Grafik 2. Fen Bilimleri Becerileri İçin 2006, 2009 ve 2012 Yıllarına Ait PISA Sonuçları. (OECD; PISA 2006, PISA 2009 ve PISA 2012 raporlarından alınmıştır).

Grafik 2’den de görüldüğü gibi özellikle Fen bilimleri becerilerinde Litvanya Türkiye’den anlamlı düzeyde yüksek puanlar almıştır. Litvanya’nın puanları OECD ortalamasına daha yakındır. Ancak Türkiye puan artışını bu alanda da sürdürmektedir. Grafik 3’de matematik iki ülkenin matematik becerilerini kıyaslamak mümkündür. Litvanya matematik alanında da Türkiye’den iyi durumdadır. Bu alanda da Litvanya’nın puanları OECD ortalamasına daha yakındır.

Grafik 3. Matematik Becerileri İçin 2006, 2009 ve 2012 Yıllarına Ait PISA Sonuçları. (OECD; PISA 2006, PISA 2009 ve PISA 2012 raporlarından alınmıştır).

Her üç alanda da iki ülke OECD ortalamasının altında kalmaktadır. Litvanya Matematik ve Fen alanlarında OECD ortalamasına yakın sonuçlar almıştır.

SONUÇ

Görüldüğü gibi iki ülke arasında benzerlikler yanında farklılıklar da bulunmaktadır. Bu farklılıklar genelde mesleki eğitimde kendini göstermektedir. Mesleki eğitim Litvanya’da daha yaygın olup çok seçenektir. Fakat Türkiye’de mesleki eğitimde ciddi problemler vardır. Yine okul öncesi eğitimde benzerlikler vardır fakat son yıllarda Türkiye’de okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesine yönelik pilot çalışmalar mevcuttur. Litvanya’da zorunlu eğitim 9 yıl olmasına rağmen ülkemizde 12 yıldır. Lise çeşitleri her iki ülkede de aynı olmasına rağmen meslek liseli imkânı Litvanya’da daha çoktur. Üniversite eğitimi için aynı sistem söz konusudur. Fakat yüksek eğitimde Üniversitelerin yanında Litvanya’da kolej düzeyinde de eğitim kurumları mevcuttur. Eğitim kurumları arası geçişler açısından her iki ülkede esneklik vardır. Yine her iki ülkede 4+4+4 sistemi vardır. Fakat Litvanya’da ilköğretim 1. Sınıflar 7 (72 aylık) yaşında başlar. Ülkemizde ise son dönemlerde okula başlama yaşı açısından belirsizlikler ve sıkıntılar yaşanmaktadır. 66-72 ay arasında belirsizlik mevcuttur. İki ülkede özel öğretim kurumları olmasına rağmen her düzeyde eğitim ve öğretim çok büyük oranda devlet tarafından finanse edilmektedir. Ülkemizde genel anlamda eğitim-öğretim alanında oldukça yoğun ve hızlı değişimler yaşanmaktadır. Bu hızlı değişim uygulamalarda oldukça büyük problemler oluşturmaktadır. Litvanya’da ise yapılan değişimler daha planlı ve programlı olmakta ve uygulama süreci uzun bir döneme yayılmaktadır. Bu değişiklik yapma açısından daha sağlıklı bir yöntemdir. İki ülkenin uluslararası sınavlardaki başarıları karşılaştırıldığında Litvanya’nın daha iyi konumda olduğu görülür. Buna rağmen PISA sonuçlarına bakıldığında iki ülkede OECD ortalamasının altında notlar almışlardır. Litvanya OECD ülkesi değildir. Uluslararası öğrenci tercihleri açısından Litvanya nüfus oranı ve yüksek öğretim kurumu sayısı göze alındığında ülkemize oranla daha çok tercih edilmektedir.

KAYNAKÇA

- Bahar, M. (Ed.). (2006). *Fen ve Teknoloji Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, A. (2000). İkibinli yıllarda Türk Milli Eğitim sisteminin örgütlenmesi ve yönetimi, *Kurum ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 24, 495-508.
- Balım, A.G. & Küçük, H. (2010). Examining of Turkish and Portuguese education systems and science curricula, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 9, 26–32.
- Balkevičius, M., Mažeikienė, A. & Švedienė, S. (2013). The first steps of project-based education in Lithuanian high schools, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 83,, 483 – 492.
- Barkauskaitė, M., Žygaitienė, B. & Miškinienė, M. (2013). The conception and factors of education quality at Lithuanian schools of general education, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 83, 170 – 174.
- Baysal, Z.N.& Erkan, S.S.S. (2012) . A comparison of the results of Turkey in the 2003-2006-2009 Pisa exams according to geographical regions and type of schools, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 46, 1106 – 1111.
- Blanchy, N.K. & Şaşmaz, A. PISA 2009: Where does Turkey stand? http://www.turkishpolicy.com/dosyalar/files/nihan_aytug.pdf.

- Česnys G. (1991). Anthropological roots of the Lithuanians. *Science, Arts and Lithuania 1*, p. 4-10.
- Clark, T.D., & Praneviciute, J. (2008). Perspectives on communist successor parties: The case of Lithuania, *Communist and Post-Communist Studies 41*, 443-464.
- Çelen, F.K., Çelik, A. & Seferoğlu, S.S. (2011). *Türk Eğitim Sistemi ve PISA Sonuçları*, Akademik Bilişim.
- Çetin, Ş. (2002). Mesleki ve Teknik Eğitimin Finansmanı (Fransa, Finlandiya, Danimarka ve Türkiye Örneği), *Milli Eğitim Dergisi* 155-156.
- Dedee, L. S. & Stewart, S. (2013). The effect of student participation in international study, *Journal of Professional Nursing* 19, 237-242.
- Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania Web: http://www.stat.gov.lt/uploads/docs/Schema_EN%20_20070618p.pdf
- Dökü, M.K. (2013). The problems of Erasmus students studying at Akdeniz University, *Procedia - Social and Behavioral Sciences 70*, 567 – 573.
- Education Systemin Lithuania Euroeducation.Net (1996) <http://www.euroeducation.net/prof/lithuaco.htm> (12.03.2014)
- Eğitim Reformu Girişimi, (2009). *PISA 2009 Sonuçlarına İlişkin Değerlendirme*, web: www.erg.sabanciuniv.edu.
- Emamipour, F. & Esfandabad, H.S. (2010). A comparative study of learning styles among monolingual (Persian) and bilingual (Turkish-Persian) secondary school students *Procedia- Social and Behavioral Sciences 5*, 2419–2422.
- Erkan, S.S.S. (2013). A comparison of the education systems in Turkey and Singapore and 1999-2011 TIMSS tests results, *Procedia - Social and Behavioral Sciences 106*, 55 – 64.
- European Commission. (2013). *A Statistical Overview of the ERASMUS Programme in 2011-12*.
- Explanation of the Lithuanian educational system, Web: http://www.fit-for-europe.info/webcom/show_page_ffee.php?wc_c=16127&wc_id=1.
- Genç, M.F., Avest, I. & Miedema, S. (2011). Religious education in two secular multicultural societies: the Turkish and Dutch case compared, *Procedia- Social and Behavioral Sciences 15*, 801–805.
- Gurkan, T. & Deveci, D. (2012). Comparison of the education inspection systems in Turkish Republic of Northern Cyprus, Turkey and U.K. (England) *Procedia - Social and Behavioral Sciences 47*, 651 – 655.
- Kaplan, İ. (1999). *Türkiye’de Milli Eğitim İdeolojisi*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Karacaoğlu, Ö.C. & Çabuk, B. (2012). İngiltere ve Türkiye Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması, *Milli Eğitim Dergisi* 155-156.
- Kudirka, J. (1991). *The Lithuanians*. Vilnius, Lithuania: Lithuania Folk Culture Center.
- LePage, P., Akar, H., Temli, Y., Şen, D., Hasser, N. & Ivins, I. (2011). Comparing teachers’ views on morality and moral education, a comparative study in Turkey and the United States, *Teaching and Teacher Education 27*, 366-375.
- Millî Eğitim Temel Kanunu Web: <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html>.
- Nefas, S. (2013). A new approach to educators’ qualification improvement in Lithuania *Procedia - Social and Behavioral Sciences 89*, 646 – 650.
- OECD. (2000). *What 15-year-olds know and what they can do with what they know*. PISA 2012 Results in Focus.
- OECD. (2006). *Science Competencies for Tomorrow’s World Volume 1: PISA Analysis*.
- OECD. (2009). *PISA 2009 Results: Executive Summary*.
- OECD. (2012) *PISA 2012 Results in Focus*
- PISA 2006 Uluslararası Öğrenci Başarılarını Değerlendirme Programı Ulusal Ön Rapor (2007). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. Ankara.
- Programme for International Student Assessment, (2003). *Learning for Tomorrow’s World, First Results from PISA*.
- Savaşır, R. (1999). *Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinde küçük ve orta boyllu işletmeler açısından istihdam politikaları*. , Ankara: Kamu-İş Yayınları
- Şahin, İ., & Fındık, T. (2008). Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim: mevcut durum, sorunlar ve çözüm önerileri, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi (TSA) 3*, 12.
- T. C. Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı. (2014). *Örgün Eğitim Millî Eğitim İstatistikleri 2013-14*. Ankara: MEB Yayınları
- T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Türk Ulusal Ajansı. (2012). *2010-2011 Raporu*. Ankara: Ulusal Ajans Yayınları
- T.C. Yüksek Öğretim Kurumu (Web: <http://www.yok.gov.tr/>)
- Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu (TİSK). (2004). *Mesleki Eğitim Sistemimiz ve İşletmelerdeki Beceri Eğitimi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri Raporu*. İstanbul.
- Ünal, S., Çoştu, B. & Karataş, F.Ö. (2004). Türkiye’de Fen Bilimleri Eğitimi Alanındaki Program Geliştirme Çalışmalarına Genel Bir Bakış, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24 (2)*, 183-202.
- Üstün, U. (2010). The comparison of Finnish and Turkish physics curricula, *Procedia- Social and Behavioral Sciences 2*, 2789–2793.
- Web: http://www.fit-for-europe.info/webcom/show_page_ffee.php?wc_c=16127&wc_id=1 (04.03.2014)

Web: http://www.loadtr.com/388446-litvanya_haritas%C4%B1.htm (04.03.2014)

Web: http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html (04.03.2014)

Web: <http://www.turkiyeharitasi.gen.tr/turkiye-siyasi-haritasi/> (04.03.2014)

Yagcı, E., Çetin, S. & Turhan, B. (2013). Challenges faced by the students who came to Turkey via Erasmus programme, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 44, 341-350.

EXTENDED SUMMARY

Today, international student and teaching staff exchange programs are run in a very active way. Erasmus is the most commonly used exchange program. This program includes many activities such as student exchange, teaching staff exchange and condensed language course and program development. More than 4,000 higher education institutions from 33 countries are stakeholder in this program. Approximately 2.2 million students have participated in this program (East, 2013). As can be seen here, Erasmus represents a huge worldwide change organization. Our country is a stakeholder of the program since 1 April 2004. In this context, we have relationships with many countries. Our country is actively participating in exchange programs. Lithuania is the one of these countries. In this context between Turkey and Lithuania in recent years, especially in the field of education, there is very intense relationship. There are many studies about comparison of the educational system of the countries. Erkan (2013); compared Turkey and Portugal education system based on the TIMSS results and focused on Some Asian countries (China, Korea, Japan, Singapore, etc.) taking very good results. Balım (2010); stand on science education systems of Turkey and Singapore. It has been stressed that despite the science curriculum of both countries based on modern approaches, science education level of both countries are below the international level. Karacaoğlu (2012); compared British Education System with Turkish education system. He emphasized that British Education System directed to provide more flexible, more individualized education. Cetin (2012); has addressed the financing of vocational education for France, Finland, Denmark and Turkey. It was observed that other countries spend more money for vocational education. Ulaş (2010); has studied the physics curriculum of Finland and Turkey and he stated Finland's success in PISA based on a very modern curriculum. Genç (2011); compared the religious education of Turkey and the Netherlands. He has mentioned the religious education is more centralized in Turkey than Netherlands. Pamela (2011); investigated Turkish and American teachers views on morality and moral education. From results of this study we can understand Turkish teachers tended to concentrate on in terms of sustainability of Turkish state and social and global moral values. But Americans teachers stated universal values of cultural relativity. The people of Lithuania are highly educated. Nearly the entire population between the ages of 15 to 39 has completed basic schooling. A major overhaul of Lithuanian education practices followed the country's restoration of independence in 1991. The system of primary-secondary-higher education was developed between the two world wars with the Soviets further expanding this to adult education. The Soviets highly politicized philosophy of education was evaluated and replaced. Independent Lithuania no longer adheres to the "Soviet school" philosophy. It now focuses on an ideology based on Lithuanian history and culture. However, the system still utilizes some Soviet organizational methods (U.S. Department of State 1998). With the Basic Law of National Education approved in 1973, Turkish National Education System is constructed and regulated in integrity. The Turkish National Education System consists of two main sections as formal education and non-formal education. The formal education includes pre-school education, primary education, secondary education and higher education institutions the non-formal education encloses all of the educational activities organized besides or out of formal education (MEB, n.d.a). Administrative legislation and supervision related to formal and non-formal education except for higher education is performed by Ministry of Education-MEB. Pre-primary education is optional covering the children between 3 and 5 ages. However, a pilot project has started at 32 provinces at 2009/10 education year to take all 5 years-old children obligatory to pre-school education. Primary education is free of charge in public institutions. Parents are free to choose any private school for their children provided that they pay the fee. Secondary education is provided in general, vocational and technical education and art institutions giving four years of education for students who have completed primary education. Higher education institutions consist of universities, higher technology institutes and vocational colleges. (Balım. & Küçük 2010). Comparative studies on the education system in Lithuania and Turkey have not been observed. Therefore, the comparison of these countries' educational systems would be useful. The purpose of this article is to compare two countries' education systems with an overall perspective. As a result of the investigation it has been observed that there are some similarities between two countries in terms of general education system. As well as vocational training, compulsory education and transition between training systems are very different in two countries. In our country, there is a very intense and rapid change in the field of general education. These rapid changes create quite large problems for applications. The changes have been made by more structured and programmatic way in Lithuania. The application process is a long term spread. This is a healthy way to change. According to the PISA results, Lithuania has received higher scores but two countries' scores are very close to each other and the overall successes of two countries are located below the OECD average.